

Naturskyddsföreningen
Bollnäs Hanebo Voxnadalen

Ge oss kraft
att förändra
Pg 90 1909-2

Kretsbladet

Vinter & Vår 2015

Hylströmmen Nov 2014

Foto: Kent Backeby

Ansvarig utgivare Stefan Persson.
Redaktionen har bestått av Stefan Persson och Per-Erik Modd.

Bidrag till Kretsbladet skickas till:
Stefan Persson
Långgatan 44A
828 33 Edsbyn
stefan.persson@naturskyddsforeningen.se

Manusstopp för nästa Kretsblad är den 20 April

Tänk på att betala medlemsavgiften i tid annars blir ni inte med vid utskriften av adressetiketter och blir utan tidning.
Hör av dig vid adressändring!

Vill du aktivt delta i miljöarbetet där du bor och träffa nya människor som delar ditt intresse för natur och miljö.
Hör av dig till din lokala krets!

Naturskyddsföreningen Bollnäs

Sekr: Per-Erik Modd, tel. 0278-260 89
pemodd@telia.com

Naturskyddsföreningen Hanebo

Ordf: Kent Westlund, tel. 070-350 19 92
kent.t.westlund@telia.com

Naturskyddsföreningen Voxnadalen

Sekr: Stefan Persson, 070-55 22 162
voxnadalen@naturskyddsforeningen.se

Naturskyddsföreningen Gävleborg

Ordf: Stefan Persson, 070-55 22 162
kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se
www.gavleborg-lan.naturskyddsforeningen.se

Bli Medlem!

Medlemskap 24 kr/mån (autogiro) eller 295 kr/år

Familjemedlemskap 30kr/mån (autogiro) eller 365 kr/år

Ungdomsmedlemskap för dig som är 25 år eller yngre

16 kr/ mån (autogiro) eller 195 kr/år

Bli även medlem i Fältbiologerna utan extra kostnad

(gäller för ungdomsmedlemskap)

www.naturskyddsforeningen.se

Vår tid är nu!

Tio hoppfulla perspektiv på klimatkrisen

Svante Axelsson är generalsekreterare i Naturskyddsföreningen i Sverige. Han har skrivit en bok där han visar positiva infallsvinklar på hur det går att hitta lösningar på de stora globala miljöproblemen så att vi får en hållbar utveckling för planeten. Vi kan verkligen rekommendera Svante som en mycket bra och inspirerande föreläsare att lyssna till.

-Politikerna verkar mer rädda för klimatpolitik än klimatförändringarna, säger Svante. Men det är inget att vara rädd för.

-Vi har tagit oss igenom större samhällsomvandlingar tidigare än de som är nödvändiga nu. Det största hotet mot klimatet är inte att de globala utsläppen av växthusgaser fortsätter att öka. Det är istället den pessimism och uppgivenhet som sprider sig.

- Det är möjligt att skapa ett fossilfritt samhälle och bromsa den globala uppvärmningen. Men vi måste agera nu!

TORSDAG 16/4 Bollnäs Bibliotek!

Se hemsidan och kommande annons i tidningen för mer info.

Vi söker Natursnoksledare!

Varför snoka i naturen med Naturskyddsföreningen?

Det finns mycket spännande i naturen! I Natursnokarna upptäcker barn och deras vuxna naturen tillsammans. Dels för att det är så kul, dels för att det får oss att må bra. Men också för att vi ska lära känna och förstå mer om naturen.

Forskning visar också att både barn och vuxna blir friskare och mindre stressade av att vara i naturen. Vi minns och lär oss bättre när vi använder både kroppen och sinna, och barn får bättre motorik och deras koncentration och kreativitet ökar. Och det är ju inte så dumt, när det samtidigt är kul!

Vem kan snoka?

Alla! Alla barn mellan 2-12 år som har med sig en vuxen och är medlemmar i Naturskyddsföreningen är välkomna. Det kan vara pappa, mormor, farbror, gummor eller snälla granntanten.

Hur snokar vi?

Vi kollar till exempel in vad som händer i en stubbe, följer djurens spår i snön, håller småkrypsrace, spanar in fladdermöss och småfåglar. Vi testar om vi kan hoppa längre än en hare och om vi kan känna igen olika knoppar på träden. Och vi fikar runt många eldar. Aktiviteterna varierar beroende på årstid, vilken ålder det är på barnen och vilka intressen Snokgruppen och ledarna har.

Så här kan ett år se ut:

Vår: Fladdemussspaning, lyssna på ugglor i skymningen och kolla knoppar.

Sommar: Håva småkryp i vatten och bygga bi-hotell. Vilka växter kan man äta?

Höst: Måla av hösten, svampspaning och sagoeld.

Vinter: Sover allt på vintern? Gissa bajset och göra djurgranar.

Hör av dig/er till respektive krets om ni är intresserade så hjälper vi er att komma igång, el till kansliet. kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se

Föreningsnytt

Klädbytdagen!

I skrivande stund är det klart att det blir klädbytdagar i Edsbyn, men det blir säkert på fler ställen framöver. Det är också fritt fram att själv ordna en klädbytdagen. Läs mer på www.naturskyddsforeningen.se/kladbytdagen

Så här funkar det: Du tar med dig begagnade, men fina och fräscha plagg (vissa har max 5 plagg). För varje plagg får du en biljett och kan byta till dig nya plagg. Gratis och roligt!

Länsförbunden i Gävleborg och Dalarna

vill utveckla verksamheten lokalt och regionalt för att ni som medlemmar ska känna er mer nöjda. Därför genomför vi tillsammans med Studieförbundet en medlemsenkät. Vi vill veta vad du som medlem tycker och vill, vad vi kan förbättra och gärna hitta fler som vill bli aktiva i någon form.

Vi har även en strävan att utveckla föreningen och erbjuda våra medlemmar utbildning och utveckling inom sina intresseområden. Därför är det viktigt att just du fyller i denna enkät. Bland de som svarar lottar vi ut biobiljetter och böcker. *Vi vill ha ditt svar senast den 28 februari.*

Tack på förhand!

Länk till medlemsenkäten: <http://goo.gl/d17bPF>

Har du inte tillgång till internet kan du kontakta reg.kansliet, så hjälper de dig att fylla i.

Ge förslag till miljöpriser!

Vem tycker du gjort sig förtjänt av Naturskyddsförbundets regionala miljöpriser? Ge dina förslag på någon/några som gjort något bra för natur och miljö i Gävleborg senast 28 februari, till reg. Kansliet eller i formuläret på vår hemsida. Gävleborg vill även ha motioner till länsstämman.

Meddela din e-postadress

Du som är medlem i Gävleborg kan bli uppringd av en volontär som frågar efter din e-postadress. Du kan också själv meddela din gällande e-postadress på medlem@naturskyddsforeningen.se, via www.naturkontakt.se eller ringa 08-702 65 00, medlems- och givarservice.

Frågor?

Kontakta kansliet: kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se

Klimatkampanjen Pol till pol – Gävleborg

Naturskyddsföreningen Gävleborg deltar i en klimatkampanj, Pol till pol. Kampanjen syftar till att öka medvetenheten om klimat hotet och inspirera till nya vanor som ger ett mindre ekologiskt fotavtryck. Med deltagandet i projektet vill vi visa att Naturskyddsföreningen Gävleborg är en aktiv och inflytelserik lokal miljöorganisation som verkar för ett hållbart samhälle. Under hela kampanjen, som smög igång redan 2014, kan vi nå potentiellt 130 000 personer.

Informationskampanjen kommer att ha sin utgångspunkt på Rovdjurscentret med en ”fast” utställning och informationsskyltar på Järvzoo samt tryckt material som delas ut till besökarna.

Utställningen och material för utdelning i parken är redan producerat. Vi kommer också vid olika tillfällen att vara på plats för att direkt informera och möta besökarna i parken.

Under 2015 kommer vi också att vidga informationskampanjen för att nå personer i hela Gävleborgs län, och också möjligen Dalarnas län.

Informationskampanjen omfattar från 2015 föredrag och utbildning samt information på vardagsnära platser.

Kontaktperson: Ann Horn
Telefon/mobiltelefon: 070-631 00 25

Nya regionala kanslier

Naturskyddsföreningen inrättar 2015 tio regionala kanslier. På kansli Gävle-Dala arbetar Lillian Lundin Stöt med att samordna arbetet för länsförbunden i Gävleborg och Dalarna. Kristina Persson är hennes medhjälpare. Välkommen att höra av dig med tips, frågor och funderingar! Kansli.gavledala@naturskyddsforeningen.se

*Kansli Gävle-Dala finns i Tingshuset i Mora.
Bilder på Lillian och Kristina*

Naturskyddsföreningen Bollnäs

Årsmöte!

SÖNDAG 22/3

Årsmötet hålls på **Studieförbundets lokaler i Bollnäs, Långgatan 26 kl. 18.00**. Efter årsmötet kl. **18.30** visar Torbjörn Alsing bilder och berättar på temat **”Ekologisk odling”**.

Medlemmar och icke medlemmar är välkomna.

Vi bjuder på fika!

www.bollnas.naturskyddsforeningen.se

Aktiviteter

TISDAG 17/2

EN RESA I ARKTIS BLAND ISBJÖRNAR

Anders Björklund, Orsa föreläser om Arktis och isbjörnarnas situation.

Edsbyns bibliotek, Hörsalen. Kl 18.30

Fika!

Kontakt: Stefan Persson 070 55 22 162

SÖNDAG 22/2

VARGSPÄRNING

Gävleborgs Naturbevakare Sone Persson visar oss hur man spårar varg bla.

Ring el kolla hemsidan för mer info närmare.

Samling vid reningsverket Edsbyn Kl 10.00

Kontakt Hans Jonsson 0271-226 88. 070-367 27 09

TISDAG 31/3

STUDIEBESÖK VID SÄVSTAÅS

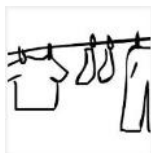
Vi gör ett studiebesök som handlar om källsortering och återvinning och får se hur våra sopor till slut hanteras på av fallsanläggningen. Vi samlas vid grindarna kl 17.00.

Samåkning från Norra torget Edsbyn kl 16.15

Q8 i Alfsta Kl 16.30 ca

Kontakt: Stefan 070-55 22 162, Linda 073-275 46 88

LÖRDAG 18/4

KLÄDBYTARDAG

Kom och byt kläder i Edsbyns Bibliotek. Hörsalen. Inlämning av kläder från kl 12.00.

Så här funkar det: Du tar med dig begagnade, men fina och fräscha plagg (max 5 plagg).

För varje plagg får du en biljett och kan byta till dig nya plagg. Gratis och roligt!

Kontakt: Stefan 070-55 22 162, Linda 073-275 46 88

ONSDAG 6/5

STÄDKVÄLL PÅ KÖLBERGET

Efter städningen fikar vi och beskådar den vackra utsikten över Myckelängarna.

Vi träffas vid ICA parkeringen för samåkning 18:00.

Ta med fika!

Kent 0278 650919 / 0703501992

Naturskyddsföreningen Hanebo

Årsmöte!

ONSDAG 4/3

Årsmötet hålls i Lövlundsskolan, Kilafors

Kl. 19.00 börjar årsmötesförhandlingarna.

Ca. 19:30 allmän pratstund med kaffe/ te med dopp.

Bilder och berättelser. En återblick på NFH:s verksamhet.

VÄLKOMNA!

SÖNDAG 10/5

EXKURSION VID ÖRATJÄRNSBÄCKEN

Vi kollar vad som finns i markerna vid Öratjärnsbäcken ner mot Bursjöbergets naturreservat. Samling Norra Torget, Edsbyn Kl 09.00 för samäkning. Stadiga skor då terrängen är svår.
Kontakt: Stefan P 070-55 22 162, Hans 0271-226 88

LÖRDAG 16/5

EXKURSION VID HÄSBOÅN

Vi kollar vad som finns i markerna runt häsboån. Stefan Olander är med oss under dagen. Samling vid Flaxnan Kl 9.00. Samäkning från Norra Torget Edsbyn ca 08.40. Q8 Alfta ca 08.40.
Kontakt: Stefan P 070-55 22 162

SÖNDAG 17/5

FÅGLAR VID SÄSSMANOMRÅDET

Samling vid reningsverket i Edsbyn kl. 06.30.
Samäkning från Statoil i Bollnäs kl. 05.55.
Per-Erik. Tel. 073-055 31 90. Samarrangemang med BFK.
Ledare. Stefan Persson, Bollnäs Fågelklubb.

LÖRDAG 30/5

UTFLYKT TILL HÄRGABODARNA OCH MÄRDNÄSTORPET

Vi besöker den renoverade fåbodvallen i Hårga bodarna och finnbosättningen Mårdnästorpet.
Kl 08:00 träffas vi på nya parkeringen vid ICA i Kilafors för samäkning. Ta med fika!
Har du frågor? Ring Kent tel. 0278 650919 / 070 3501992

Natursnokarna- För våra yngre!

VÅRA ARRANGEMANG ÄR TILL FÖR ALLA!!!

Du måste inte ha tillgång till bil för att delta i våra utflykter.

Kom till ”samäkningplatsen” eller **ring** till den som står som kontaktperson under programpunkten, så hjälps vi åt att fixa det.

Ta gärna med vänner och bekanta, man behöver inte vara medlem.

Ni är också alltid välkomna att höra av er med idéer och önskemål på aktiviteter till oss i kretsarna.

VÄLKOMNA ALLIHOPA!!

Naturskyddsföreningen Voxnadalen

Kretsstämma!

Foto: helsingebilder.nu

Tisdag 17/3

Vi håller vår årliga stämma med sedvanliga stämmoförhandlingar.
Sedan kommer Stefan Persson, GLOF att visa bilder och berätta om
Fåglar vid Sessman!
Medlemmar och ej medlemmar välkomna!
Vi bjuder på fika!

Kontakt Stefan: 0705522162

Varför återanvändning?

Vår miljö är grunden för allt. Utan en välmående miljö dras golvet undan för oss. Från vår miljö, vår jord, natur får vi produkter som vi livnär oss på. Naturens ekosystem ger oss tjänster som vi slipper betala för, men som vi är i stort behov av. När vi tar ut resurser från naturen blir begreppet hållbart att naturen ska kunna återhämta sig av egen kraft och att vi inte förorenar och förstör. Idag tar vi ut för mycket resurser från vår planet. I Sverige skulle vi behöva tre planeter om vi ska fortsätta med vår livsstil och konsumtion. Det frestar på jordens resurser och ekosystem.

Vår konsumtion pressar jordens resurser till bristningsgränsen oavsett om det gäller fiske, vatten, odla mat eller något annat. Överuttagen av resurser påverkar de ekosystem som vi behöver. Ekosystemen utgör vårt golv varifrån vi får flera ekosystemtjänster som t.ex. pollinering, luft, friskt vatten, cirkulation av näringsämnen m.m.

Linda Jonsson
Borab

Minska nedskräpningen!

En kampanj mot marin nedskräpning (=Kusträddarna) kommer att dra igång 1 april samtidigt som den ordinarie Skräpplockar-kampanjen, som vänder sig främst till skolor, startar.

Materialtips: Håll Sverige Rents film om marin nedskräpning och hur mikroplaster tar sig in i näringskedjan: <http://www.havsmiljoinstitutet.se/kampanjer/med-fokus-pa-marint-skrap/> samt faktablad om marin nedskräpning. Naturskyddsforeningens rapport "Raklödder till fiskarna", och Studieförbundet nya studiehandledning Giftfri vardag.

Sök på www.hsr.se, www.naturskyddsforeningen.se eller kontakta Studieförbundet.

”Jaktstopp ger nytt hopp för vargen”

Den 9 Januari var vargjakten tänkt att dra igång i Värmland och Örebro län. Men efter överklagande från Naturskyddsföreningen och andra miljöorganisationer stoppar nu Karlstads förvaltningsrätt licensjakten genom så kallad inhibition. Det betyder att jakten inte får verkställas under domstolens prövning av överklagandena.

Landets vargar är hårt ansatta av illegal jakt, isolering och genetiska problem. En så stor jakt som det nu var fråga om kunde därför ha blivit ett hårt slag mot vargstammen. Naturskyddsföreningens miljöjurist, Oscar Alarik, andas ut efter beskedet från Karlstad.

– Vi är mycket lättade över beskedet från förvaltningsrätten i Karlstad om att man nu stoppar vargjakten efter Naturskyddsföreningens, Världsnaturfondens och Svenska Rovdjursföreningens överklagande. Vi hade nästintill gett upp om de 36 vargar som skulle börja jagas på fredag morgon. Nu finns det fortfarande hopp för att den känsliga vargstammen ska få vara i fred under vintern, säger Oscar Alarik.

5 frågor om vargjakten

1. Varför överklagar Naturskyddsföreningen vargjakten?

Som miljöorganisation har vi ett åtagande att skydda svensk natur, och vargen är en ekologiskt viktig art som har saknats i vår natur. Jaktbesluten om att fälla så många som sammanlagt 44 vargar (medräknat åtta vargar i Dalarna) innebär ett risktagande när det gäller den känsliga vargstammen, som redan är hårt ansatt av inavel, isolering och illegal jakt.

2. Är vargjakten stoppad nu eller kan den fortfarande bli av?

Jakten är bara tillfälligt stoppad under tiden som vissa frågor prövas, den kan fortfa-

rande sättas igång igen. Jakttiden i besluten varar ända till den 15 februari, så fram till dess finns det en viss risk att jakten återupptas.

3. Varför stoppas vargjakten?

Förvaltningsrätten i Karlstad har uppgett att man nu ska pröva om det så kallade överklagandeförbudet är lagligt. Vi hävdar att förbudet strider mot EU-rätten. Vi menar också att själva jakten strider mot art- och habitatdirektivet.

4. Är inte skadorna som vargarna gör så stora att det motiverar en omfattande jakt?

Naturskyddsföreningen anser att det är värt att ha livskraftiga stammar av rovdjur. Även om det alltid är tråkigt när olyckor med varg sker, så tenderar skadorna att överdrivas:

- 2013 dödades 341 får av varg. I det svenska lantbruket finns det emellertid över 600 000 får, vilket betyder att mindre än en promille dödades av varg 2013.

- Antalet angrepp från varg 2013 resulterade i 15 döda och 14 skadade hundar. Dessa siffror kan jämföras med Agrias uppgift från samma år om att 521 hundar skadades eller dödades i trafiken samma år, 24 skadades eller dödades av skott och 152 av vildsvin. Agria försäkrar cirka 40 procent av hundarna i landet.

5. Hur ska man göra med problemvargar?

Naturskyddsföreningens inställning är att skydds jakt (till skillnad mot licensjakt) är ett bättre sätt att komma tillrätta med problemvargar. Det är enstaka vargar som ställer till med problem, och om man inriktar jakten på dem så är chansen betydligt större att man undanröjer problemet. Licensjakt kan paradoxalt nog leda till fler angrepp, eftersom familjegrupper splittras.

Byt leksaker med varann!

Barn i Sverige har i genomsnitt mer än 500 leksaker vilket är ett tecken på de ohållbara konsumtionsmönster som vi överför till våra barn. Många av leksaker-
na innehåller dessutom farliga kemikalier.

I Edsbyn och Bollnäs kommuner erbjuder BORAB, Retoy och biblioteken regel-
bundna leksaksbytesaktiviteter. Barnen får praktisera hållbar konsumtion och lära
sig mer om barnkonventionen.

LEK DIG TILL EN BÄTTRE VÄRLD!

14 februari - Edsbyn - "Kärlekslabb" Skapa en leksak som sprider kärlek
14 mars – Bollnäs m.fl. tillfällen under våren

- Framtiden behöver en generation som är mer medveten och som kan se sam-
bandet mellan det egna handlandet och andras livsvillkor, säger Linda Jonsson på
BORAB.

En generation som konsumerar på ett mer hållbart sätt och som visar solidaritet
med sina medmänniskor och med naturen, både lokalt och globalt.

Lite kul att veta:

Totalt har barnen under våren 2014 bytt 710 leksaker vilket sparat planeten
drygt 2,1 ton CO2e jämfört med om dessa leksaker skulle ha köpts nya
fantastiskt!

Årets bok 2015: Solrevolution

I USA startas ett nytt solcellsprojekt var fjärde minut. I Japan satsas det hårt på solceller efter kärnkraftsolyckan i Fukushima. Kina tillverkar flest solceller i världen och Tyskland är världsmästare i soled. Att göra sin egen el har blivit något av en tysk folksport. Nu vill Naturskyddsföreningen ta solrevolutionen till Sverige.

Sugen på att bli en solrevolutionär?

Årets bok ger inspiration för att börja göra din egen el. Följ med på en resa runt jorden och möt kollektivet i Australien som helt klippt kontakten med elnätet. Till engelsmännen, som kan köpa nyckelfärdiga solcellspaket på Ikea, och till Indien som storsatsar på solceller. Landa i solcellsfabriken i världsländska Glava och besök Nordens största solcellspark mellan Västerås och Enköping.

Skaffa denna solskenshistoria i dag!

199 kr (inkl. frakt).

Beställ på: Naturskyddsforeningen.se

B

Avsändare:
Studiefrämjandet
Långgatan 26
821 43 Bollnäs

mycket mer att längta till.....

Ett urval av våra cirklar

- * Ekologisk fiskevård
- * Anhörigcirklar, ungdomar med drogproblem
- * Att gå med slagruta
- * Hantera digitala bilder
- * Släktforskning
- * Musikgrupper
- * Musikgrupper
- * Café Planet
- * Jägarskolan
- * Måla
- * Mindfulness
- * Finnskogen och skogsfinnarna
- * Ekologisk odling
- * Hundcirklar
- * ”Byahjälpen” hur vi blir mindre sårbara vid olika kriser
- * Må-Bra cirklar
- * Kamratcirkel eget eget intresse/ämne

Läs mer om våra cirklar och arrangemang på vår hemsida www.studieframjandet.se eller ring och beställ studieprogram. Kontakta oss för upplysningar och anmälan. Tel 0278-24070 E-post bollnas@studieframjandet.se